

Daar krijgt men ook den grootsten wijngaard der wereld te aanschouwen, of liever gezegd de grootste wijn- en brandewijnfabriek tot hiertoe bekend.

Te Vina, — zoo heet het domein van den heer Stanford, — worden de wijn en de genever in zulke groote hoeveelheden voortgebracht, dat de regering ter plaatse zelve een stapelbuis der douanen heeft moeten oprichten, waar al de wijn en de genever worden ingesloten, tot wanneer de rechten betaald zijn.

De gebouwen van dit stapelhuis beslaan eene oppervlakte van 81 aren en daarin wordt gewoonlijk voor 5 miljoen fr. genever geborgen, die 3 miljoen rechten te betalen heeft.

Deze reusachtige inrichting bevat ook alles waar de landbouw voordeel kan uit trekken.

Er is eene kudde schapen, tellende 30,000 koppen en die in de lente vermeerderd wordt met 7000 lammeren; daarbij behoort eene kudde van 2000 varkens en eene melkerij, die bevoorrad wordt door een ontzagelijk aantal prachtige koeien van Holsteinsch ras.

Deze koeien leven in stallen, zoo prachtig, dat men in dees geval de woorden zou kunnen toepassen, die een dorpspastoor toestuurde aan den keizer François van Oostenrijk, wiens stallen hij bezocht in het kasteel van Luxemburg: „Het is bewonderenswaardig, Majesteit, er ontbreekt slechts een leunstoel voor elke koe.“

Verder vindt men op het domein van Stanford, honderde paarden van een zoo zuiver ras, dat elk veulen bij zijne geboorte ruim 2500 fr. waard is.

Langshenen de waters die door den eigendom loopen, heeft men reien fruitboomen geplant. Verleden jaar werd het aantal dier boomen nog met 8000 vermeerderd.

Het aantal werklieden is natuurlijk zeer groot. De eenige wensch van den senator Stanford, was te bewijzen dat Californie den besten cognac kan voortbrengen die bestaat.

Een schoon levensdoel voorwaar! Maar wie kan ten slotte den strijd volhouden, met dergelijke machtige geldbarons?

De Landbouwkrisis

De landbouwkrisis die sedert jaren de „oude wereld“ teistert heeft al of bijna al de europeesche regeringen naar middelen doen uitzien om den toestand der landbouwers te verbeteren. Eene wet die in deze gevallen nog al dikwijls als voorbeeld genomen werd is de Amerikaansche, die men „homestead“ noemt.

Aldus hebben Rumenië sedert 1864, Servië sedert 1873 en Rusland sedert 1891 wetten die nog al veel overeenstemming hebben met de Amerikaansche „homestead“.

De „homestead“ heeft twee betekenissen: 1. De oppervlakte grond waarvan men gratis of aan zeer kleinen prijs eigenaar wordt, mits aan zekere door de wet bepaalde voorwaarden te voldoen; 2. De gezamenlijke wetten die verbieden, voor schuld, beslag te leggen op den onroerenden eigendom waarop eene familie hare woonst heeft en die door den man niet kan verkocht of gehypothekeerd worden zonder toestemming der vrouw.

In Europa geene gronden te ver-

deelen zijnde, is het bijzonderlijk het tweede punt dat de aandacht der wetgevers getrokken heeft.

Aldus heeft professor Pandolfi in Italië een wetsontwerp nedergelegd om de kleine eigendommen te beschermen; het luidt als volgt: „Elke bebouwde eigendom, met een woonhuis, waarvan de opbrengst voldoende is om eene familie te onderhouden die er zich komt vestigen, kan in „masseria“ of „homestead“ gesteld worden.

In Frankrijk heeft dit aanleiding gegeven tot een wetsontwerp van M. Léveillé en een van den abt Lemire. Het eerste vraagt de „homestead“ voor eigendommen van min dan 10,000 fr. waarde, met vrijheid van aanvraag tot „homestead“ van wege hunne eigenaars, aanvraag die moet openbaar geniaakt worden; het wetsontwerp van den abt Lemire volledigt voorgaande onder andere door zulke eigendommen van alle rechtstreeksche belastingen te ontslaan.

In Duitschland ook zijn er twee wetsontwerpen in dien zin nedergelegd: een van M. Schneider en een van M. Riepenhausen-Crangen. Deze beide ontwerpen werden echter met eene overgroote meerderheid verworpen door de landbouwersverenigingen die men gevraagd had er hun gevoelen over te uiten.

In België werd de „homestead“ besproken in een verslag aan het Landbouwcongres van 1894 te Brussel.

In Amerika werd de eerste „homestead“ wet gestemd in den staat Texas; zij dagteekent van 26 Januari 1839. Dit voorbeeld werd weldra gansch Amerika door nagevolgd, alsook in twee Canadeesche staten: Manitoba en Colombia.

Ziehier de algemeene voorwaarden die vereischt worden om de „homestead“ toe te passen.

1. Men moet Amerikaansch burger en hoofd van familie zijn (de vrouw kan als hoofd van familie aanzien worden); 2. Men moet eene woonst, eene haardstede hebben; 3. Men moet waarlijk het huis en den grond betrekken en er zijne woonplaats vestigen; 4. De „homesteader“ moet zekere rechten (als bijvoorbeeld er reeds wonende) doen gelden op den eigendom.

Dit zijn slechts de algemeene voorwaarden: van Staat tot Staat verschillen zij soms tamelijk veel in hunne onderverdeelingen en toepassingen.

Zoodra een eigendom „homestead“ is kan er geen beslag op gelegd worden, het is te zeggen dat, ingeval de eigenaar er van ten onder gaat een deel van hetgeen hij bezit, zijn „homestead“, door zijne schuldeischers niet kan verkocht worden. Nochtans kan de man zijn „homestead“ verkoopen of hypothekeeren, doch met toestemming der vrouw, want de „homestead“ heeft bijzonder voordeel de familie te beschermen, haar een huis te behouden en in geval van ondergang der familie of overlijden des mans de vrouw voor altijd en de kinderen tot aan hunne meerderjarigheid te onttrekken aan de wisselvalligheden van het leven.

Voor degenen die (zooals het meer-malen gebeurd is, bijzonderlijk als er spraak is de kleinen te beschermen) de „wettigheid“ van dergelijke wetten zouden betwisten, kan men aanhalen dat verscheidene artikels uit ons wetboek den schuldeischer verbieden beslag te leggen op verschillende

voorwerpen van eerste noodwendigheid die den schuldenaar toebehooren zooals voor den landbouwer een zeker getal stuks vee. Maar wat kan een geruïneerde boer aanvangen met eenige koppen vee, wanneer de wet toelaat zijn land, zijne woonst, zijn landbouwershalm te verkoopen?

In alle geval is het zeker dat eene soort „homestead“ in België goede vruchten zou kunnen afwerpen, maar dit zou toch maar altijd ten voordeele der kleine eigenaars zijn, terwijl de pachters en boerenarbeiders steeds de ongelukkige slaven zouden blijven die zij thans zijn. Voor deze laatsten ware het noodig, in afwachting dat het mogelijk zij het collectivistisch ideaal te verwezenlijken. Dat men eerst en vooral beginne met de pachten ruimschoots af te slaan; de vruchtbaarheid, het voortbrengstvermogen van den grond te verbeteren; de gemeenten, die gronden bezitten, dwingen ze te verhuren aan redelijke prijzen; inrichting van het landbouwkrediet door den Staat; verlenging tot minstens 25 jaren van den duur der pachten, met het recht daarboven, voor den pachter, een pacht te verlaten wanneer hij het goedvindt, mits een verwittiging van een jaar of zes maanden op voorhand; tusschenkomst der wet om aan den pachter die een eigendom verlaat de meerwaarde te verzekeren die hij er aan toegebracht heeft; het vormen van samenwerkende maatschappijen voor den aankoop in het groot van zaden, meststoffen, gereedschappen en machines voor de bewerking van melk, boter, kaas; rechtstreeksche verkoop van de voortbrengselen aan de verbruikers.

Konden slechts deze hervormingen verwezenlijkt worden, dan reeds ware er veel verbetering in den stoffelijken toestand der landbouwers gekomen en zouden zij met meer geduld dan heden aan de verwezenlijking arbeiden van ons ideaal: **De grond aan allen!**

MARIUS.

Landbouwkundig Congres

In de maand Juli aanstaande zal te Sneek (Nederland) een congres plaats hebben, waarop de volgende punten van sociaal politieken aard zullen behandeld worden:

Moet de boer blijven in den zin, dat hij zijn eigen boter bereidt met toepassing van de eischen der wetenschap, of brengt zijn belang mede, dat hij koemelker wordt voor de fabrieken?

Door de uitvoerprijs op suiker bestaat een bescherming, waarvan ook direkt de beetenverbouwer voordeel trekt. Moet 't niet als een inconsequentie worden aangemerkt, dat men buitenlandsche beeten, die door sommige fabrikanten op vrij groote schaal worden verwerkt, zonder rechten te heffen, het land laat binnenstroomen en daardoor den buitenlandschen beetenverbouwer mede beschermt? Zou het niet op den weg van 't congres liggen, de regering op dien toestand te wijzen?

Is 't niet mogelijk, de armengelden te besteden als een middel, om blijvende verbetering aan te brengen in den toestand der arbeidersbevolking van de friesche venen?

Is 't niet wenschelijk, dat aan de droogmaking van de Zuiderzee voorafga, het productief maken van tal van kleinere poelen en plassen, ook

in Friesland voor een deel te vinden?

Is 't mogelijk dat de friesche boeren hunne zuivere natuurboter rechtstreeks, zonder allerlei tusschenpersonen, aan de groote markt brengen?

Is de instelling van een ministerie van landbouw raadzaam?

Door welke maatregelen kan worden bevorderd, dat de praktische resultaten van wetenschappelijke onderzoekingen op 't gebied van veehouding en zuivelbereiding, in de laatste jaren verkregen, meer ten goede komen aan de economische belangen van den nederlandschen boerenstand?

Afdoende maatregelen tegen 't vermengen van onze natuurboter met margarine, kunnen genomen worden, wanneer onze regering er toe kan besluiten, de maatregelen te nemen, welke door de deensche regering in deze kwestie genomen zijn.

Als het werk af is.

Juist kwam op dat oogenblik Mevrouw Leigh, gevolgd door Marie, hare dochter, uit de eetzaal en begaf zij zich naar het rijtuig, toen haar oog viel op Mevrouw Graham.

— Oh, Mevrouw Graham, hebt gij het werk al af? Ik heb er op gewacht.

— Neen, ik heb er enkel maar een gedeelte van gebracht. Mijne dochter was zoo ziek dat ik het onmogelijk kon klaar krijgen, maar morgen avond zal het gereed zijn.

— Goed, wat wilt gij dan hebben?

— Ik zou u wel verplicht zijn als gij mij wildet betalen voor wat ik klaar heb. Ik heb in het geheel geen eten in huis en Kathie sterft bijna.

— Maar wis en zeker niet. Gij behoeft op zoo een manier volstrekt niet te bedelen. Ik zal u betalen als het werk af is.

En daarop ging Mevrouw Leigh uit en liet de arme vrouw daar staan.

Het gelaat van Marie zag er zeer getrokken uit, toen zij naast hare moeder zat. Zij kon dien blik vol angst niet vergeten op Mevrouw Graham's gelaat toen haar verzoek was afgeslagen.

— Moeder, zegde zij, misschien lijden zij wezenlijk honger. De vrouw zag er zoo armoedig uit.

— Hoe dikwijls heb ik u niet al verteld dat gij al die praatjes niet moet gelooven die gij hoort? Ik twijfel er geen oogenblik aan of het meisje is zoo gezond als 't maar behoeft. Hoogst waarschijnlijk heeft de moeder geld nodig voor drank.

En daarop vleide zij zich op het kussen neer, in de houding van iemand die overtuigd is zijn plicht te hebben gedaan.

— Mogen de meid en ik morgen vroeg wat eten brengen naar het huis? Wij kunnen gauw zien of zij bedriegers zijn en dan kan het aan een ander gegeven worden.

— Doe wat gij wilt, maar doe mij een plezier en praat nu niet meer over dat volk; gij maakt er mij ziek mede.

Ofschoon het Marie niet vergund was verder over de zaak te spreken, kon zij er toch over denken, en gedurende den geheelen rit trokken er vreemde gedachten door haar geest heen, die maar niet op zijde te schuiven waren en ten slotte moest zij zich zelf toegeven dat er ernstig onrecht bestond in een land waar zulk een stand van zaken kon voortduren.

Aan den eenen kant lieden, die meer bezaten dan zij met mogelijkheid nuttig konden gebruiken; aan den

andere aan de de ma gegeven kunne

Terz Graha gedach nood ken de oogenb uit de aan de zijde.

— K waar g bijna o den.

Zij z zij hem werktu ging z voort.

het har aan wa tegelen zij wis lezen a zou ver zelve b dat zij tot het

Heel en zich zend ho

De la Hoe ak

Zij d hie hoe

bed hee op het geruste en na e

ben geg van he van he

hing in Wat opmerk rend tu

Dan v vorsche een doe wusteld

Een ongewo binnen

wierfijn en wien den vol

zij te aa Daar

— met hemel minste

het oog loos too

Eerbi het aar daarop om vro

gen. Een t vruchte

de volde leven te

mand v zichzely

Toen zij te la

— Il werk al

Vroeg kwam i meid, n beoeker Een vr haar bi

Zij tr blik van